

Priopćenje za medije

Luxembourg, 9. prosinca 2020.

Kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 mogla bi dovesti do povećanja gospodarskih razlika među zemljama EU-a

Mjere za suzbijanje učinka pandemije bolesti COVID-19 na gospodarstvo koje su u ranoj fazi krize poduzeli EU i države članice pomogle su u očuvanju radnih mjesta i poduzeća, poručuje Europski revizorski sud (Sud). Međutim, revizori su isto tako prepoznali rizik od toga da bi se zbog različitog učinka pandemije na države članice i njihovih različitih kapaciteta za pružanje potpore vlastitim gospodarstvima mogle povećati gospodarske razlike među njima. Ujedno smatraju da je trenutačni prijedlog financijskog odgovora EU-a na krizu prilika da se stavi naglasak na prioritete EU-a i razmotre dugoročna poboljšanja kako bi se ojačala gospodarska koordinacija među državama članicama. Istodobno, revizori upozoravaju na rizike i izazove povezane s provedbom i koordinacijom relevantnih mjera.

Kao odgovor na gospodarski šok uzrokovan pandemijom bolesti COVID-19 države članice donijele su širok raspon fiskalnih mjera za potporu svojim gospodarstvima. Prema podacima iz srpnja 2020. vrijednost 1 250 dotad poduzetih mjera iznosila je 3,5 bilijuna eura, odnosno 27 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) 27 država članica EU-a. Veći dio tih mjera čine programi očuvanja radnih mjesta i potpora za održavanje likvidnosti poduzeća, kojima su se zasad u velikoj mjeri ublažila otpuštanja zaposlenika. Međutim, te nacionalne fiskalne mjere uzrokovat će znatno povećanje proračunskih deficita i razine javnog duga država članica. Nadalje, njihov razmjerni sadržaj odražavali su relativno bogatstvo država članica, a ne koliko ih je snažno kriza pogodila. Revizori upozoravaju i na rizike od povećanja gospodarskih razlika među državama članicama i narušavanja jednakih uvjeta na tržištu.

„Mjerama koje su države članice poduzele kao odgovor na krizu očuvana su radna mjesta i poduzeća, ali one neizbježno vode do povećanja proračunskih deficita. Sud upozorava na rizik od toga da će to nepovoljno utjecati na smanjivanje gospodarskih razlika u narednim godinama“, izjavila je Ildikó Gáll-Pelcz, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovaj pregled. „Jedan od izazova u pogledu upravljanja EU-a bit će povratak na trenutačna fiskalna pravila ili izrada novih pravila, a da se pritom ne uspori oporavak nakon pandemije i ne ugrozi održivost duga.“

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke pregleda koji je izradio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst pregleda dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU je reagirao na način da je brzo uveo fleksibilnu gospodarsku koordinaciju. Time se državama članicama omogućilo da ublaže gospodarsku krizu koja je bila na pomolu uvođenjem fiskalnih poticaja i privremene državne potpore te privremenim ukidanjem gornjih granica proračuna („opća klauzula o odstupanju“). Isto tako, EU je mobilizirao dostupna financijska sredstva i uspostavio nove zaštitne mehanizme za poduzeća, države i zaposlenike. Međutim, do kraja kolovoza 2020. nisu izvršene veće isplate sredstava.

Nadalje, u srpnju 2020. Europsko vijeće postiglo je dogovor o programu „Next Generation EU“ u vrijednosti od 750 milijardi eura kako bi se pružila potpora povratku na održiv i otporan oporavak. Zajedno s Unijinim proračunom za sljedećih sedam godina, financijska potpora EU-a iznosit će sveukupno 1,8 bilijuna eura. Revizori međutim upozoravaju da nije sigurno da će se tim mjerama potaknuti održiv rast i smanjiti razlike među državama članicama. Djelotvornost potpore u velikoj će mjeri ovisiti o tome koliko će se kvalitetno njome pružiti odgovor na stvarne učinke krize i povećati kapaciteti država članica za potporu vlastitim gospodarstvima i primjerenu provedbu novih mjera.

Osnovne informacije

Predviđa se da će se BDP 27 država članica EU-a 2020. godine smanjiti za 7,4 % te da se 2021. možda neće vratiti na razinu prije krize, što dovodi do rizika od znatnog povećanja nesolventnosti i smanjenja broja radnih mjesta. Izgledno je da 2020. gotovo nijedna od 27 država članica neće uspjeti ispoštovati gornju granicu deficita EU-a od 3 % BDP-a.

Sud je danas objavio pregled br. 6/2020 pod nazivom „Rizici, izazovi i prilike u odgovoru EU-a u okviru gospodarske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19“, koji je trenutačno dostupan na engleskom jeziku na eca.europa.eu, a uskoro će biti dostupan i na drugim jezicima EU-a. U siječnju 2021. objavit će i pregled javnozdravstvenog odgovora EU-a na pandemiju bolesti COVID-19. Sud je odlučio započeti s izradom obaju pregleda u proljeće 2020., nedugo nakon izbijanja pandemije.

Kontakt za medije: Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224